

# ÚSTR si připomněl odkaz Ryszarda Siwiece

7.9.2026 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

**(7. 9. 2026) - Před památníkem Ryszarda Siwiece v Praze se v pondělí 7. září uskutečnil pietní akt připomínající památku polského občana, který se před 58 lety veřejně upálil na protest proti okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy. Ústav pro studium totalitních režimů si jeho odkaz připomněl společně s představiteli polské diplomacie, Polského institutu v Praze a dalšími hosty.**

Ryszard Siwiec se 8. září 1968 během dožínkových slavností na varšavském Stadionu Desetiletí polil hořlavinou a zapálil. Svým činem protestoval proti okupaci Československa a proti komunistickému režimu. Devětapadesátiletý úředník, učitel a otec pěti dětí svým činem vyjádřil nesouhlas s potlačením svobody a se skutečností, že Polsko bylo jednou ze zemí, jejichž vojska se na okupaci Československa podílela. Na následky zranění o čtyři dny později zemřel. Jeho protest se komunistickému režimu podařilo před veřejností na dlouhou dobu utajit. Přestože se čin odehrál v Polsku, jeho poselství bylo určeno také Československu a celému tehdejšímu východnímu bloku. Siwiec se stal symbolem člověka, který se odmítl smířit s bezprávím a byl ochoten za své přesvědčení zaplatit nejvyšší cenu.

***„Každý z nás může aktivně přispět k tomu, abychom bránili výsledky listopadové revoluce, pádu zločinného komunistického režimu, který zavraždil miliony mužů, žen a dětí po celém světě.“***

*„Pokud má odkaz Ryszarda Siwiece zůstat živým, nesmí se omezit na prosté pokládání věnců v den výročí jeho odvážného činu, občanského vzdoru. Každý z nás může aktivně přispět k tomu, abychom bránili výsledky listopadové revoluce, pádu zločinného komunistického režimu, který zavraždil miliony mužů, žen a dětí po celém světě. Jako ředitel významné paměťové instituce, považuji za svoji povinnost, abychom veřejnosti předkládali nezfalšovanou historii“, uvedl ředitel ÚSTR **Ladislav Kudrna** ve svém projevu v jehož závěru poděkoval historikovi Petru Blažkovi, řediteli Muzea XX. století: „To, že dnes stojíme před památníkem Ryszarda Siwiece, navíc v ulici nesoucí jeho jméno, je velkou zásluhou doktora Petra Blažka. Právě díky jeho přelomové práci byl Ryszard Siwiec znovu objeven pro českou veřejnost a jeho příběh se stal součástí naší veřejné paměti,“ prohlásil **Ladislav Kudrna** na závěr svého projevu.*

Pietní vzpomínka měla také výrazný česko-polský rozměr. Zúčastnili se jí zahraniční hosté – Monika Olech, ředitelka Polského institutu v Praze, a Jacek Gajewski, rada-vyslanec Velvyslanectví Polské republiky v Praze, který zastupoval polskou diplomatickou misi. Přítomnost polských představitelů připomněla, že Siwiecův příběh je součástí společných dějin Čechů a Poláků a že jeho odkaz dodnes představuje důležité pojítko mezi oběma zeměmi. **Ústav pro studium totalitních režimů** ostatně na význam Siwiecova příběhu dlouhodobě upozorňuje a v minulosti spolupracoval s polskými institucemi na jeho dokumentaci a připomínání. Ryszard Siwiec se stal jedním z prvních lidí ve východním bloku, kteří zvolili formu sebeobětování jako krajní protest proti totalitnímu režimu. Jeho čin předcházel sebeupálení Jana Palacha v lednu 1969.

Pietní akt u památníku Ryszarda Siwiece tak nebyl pouze připomínkou události staré 58 let. Byl také připomenutím společné odpovědnosti za historickou paměť a hodnoty, za které Siwiec položil život – svobodu, lidskou důstojnost a právo národů rozhodovat o vlastní budoucnosti.

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**

FOTO: **ÚSTR / Jindřich Mynařík**

<https://www.ustrcr.cz/ustr-si-pripomnel-odkaz-ryszarda-siwiece-ktery-se-obetoval-za-svobodu-ceskoslvoenska>